

Beleidsrichtlijn toetsing eindtermen praktijkopleiding

1. Inleiding

Deze beleidsrichtlijn van CEA geeft richtlijnen en voorschriften voor toetsing van de eindtermen bij de praktijkopleiding die onder mandaat valt van de Raad voor de Praktijkopleidingen (RPO). Naast algemene richtlijnen worden nadere voorschriften gegeven en begrippen gedefinieerd om helder te maken wat CEA verwacht met betrekking tot de toetsing van de eindtermen voor de praktijkopleiding.

Deze richtlijn treedt 15 februari 2017 in werking en vormt een uitwerking van het bepaalde in artikel 4, eerste lid onder g, h, i en j en in artikel 5, derde lid onder c, d en e van de Beleidsregels toetsing eindtermen praktijkopleiding en geven aanwijzing. CEA heeft op grond van artikel 2 van deze beleidsregels een toezichtkader vastgesteld waaraan de praktijkopleiding moet voldoen. Een van de toezichtcriteria is de kwaliteit en het niveau van toetsing.

2. Algemene beleidsrichtlijnen met betrekking tot de toetsing van de eindtermen

De RPO legt vast hoe voor de toetsing van de eindtermen wordt omgegaan met onderstaande aspecten. In paragraaf 3 zijn de voorschriften van CEA voor elk aspect nader vormgegeven:

1. **Toetsorganisatie:** De organisatie van de taken en verantwoordelijkheden van verschillende actoren die betrokken zijn bij de toetsing van de eindtermen en de samenwerking daartussen.
2. **Toetsbekwaamheid:** De deskundigheid van actoren verantwoordelijk voor (een deel van) de toetsing.
3. **Toetsbeleid:** De regels en afspraken met betrekking tot de inhoud van en de procedures voor toetsing.
4. **Toetsmodel:** De bewuste en beargumenteerde combinatie van toetsvormen.
5. **Toetsproducten:** Het meetinstrument (bestaande uit ten minste een toetstaak, instructie en beoordeling) dat de mate van realisatie van de relevante eindtermen vaststelt waarbij rekening wordt gehouden met variatie en spreiding in de eindtermen voor het betreffende vak of de betreffende vakken.

3. Voorschriften voor de praktijkopleiding met betrekking tot toetsing eindtermen

3.1 Toetsorganisatie

- De RPO beschrijft en belegt de taken en verantwoordelijkheden van de actoren met betrekking tot de toetsing van de eindtermen.
- De RPO stelt kwaliteitsmaatregelen op en borgt deze zodanig dat de kwaliteit van toetsing onafhankelijk wordt gecontroleerd. De taken en verantwoordelijkheden voor het uitvoeren en borgen van de kwaliteitsmaatregelen zijn vastgelegd en opgenomen in het toezichtprotocol van de RPO.
- De RPO zorgt voor een klachtenprocedure en een procedure voor bezwaar en beroep met betrekking tot de toetsing en beoordeling van de eindtermen van de praktijkopleiding.
- De RPO borgt dat alleen trainees die de eindtermen hebben behaald en over een actueel theoretisch getuigschrift beschikken, een getuigschrift ter afronding van de praktijkopleiding ontvangen.

3.2 Toetsbekwaamheid

- De RPO borgt de deskundigheid met betrekking tot toetsing en vakkundigheid van praktijkbegeleiders, beoordelaars, examinatoren en andere actoren en toont die naar de CEA desgevraagd aan.
- Voor in ieder geval de beoordeling of de trainee de eindtermen op eindniveau beheerst en al naar gelang de situatie ook het opstellen van de toetsing past de RPO

het vierogenprincipe toe. Op basis van de (interne) risico's en situatie van de praktijkopleiding bepaalt de RPO op welke manier het vier-ogen principe wordt toegepast. Dit wordt ter verantwoording vastgelegd in het toetsbeleid en de correcte uitvoering hiervan wordt desgevraagd aan CEA aangetoond.

3.3 Toetsbeleid

- De RPO stelt een examenregeling vast. Deze is onderdeel van de 'Verordening en de Nadere Voorschriften op de Praktijkopleidingen' en worden op de website van de NBA gepubliceerd. De examenregeling beschrijft op welke wijze de eindtermen in de (opleidingsoriëntaties van de) praktijkopleiding worden getoetst. Hierin stelt de RPO beleid en procedures op voor:
 - De totstandkoming van de toetsing van de eindtermen en de door haar gehanteerde normen.
 - inzage door, klachten en geschillen van trainees.
 - het tegengaan van fraude.
- Het toetsbeleid beschrijft hoe de RPO de kwaliteit van toetsing borgt en bevordert. In het toetsbeleid is in ieder geval opgenomen hoe de RPO het proces, de actoren, de inhoud, de vormen en de uitkomsten van de toetsing periodiek evalueert en daar opvolging aan geeft.

3.4 Toetsmodel

- Het toetsmodel beschrijft met welke toetsproducten de eindtermen worden gerealiseerd. Hierbij schenkt de RPO expliciet aandacht aan de reikwijdte, actualiteit en spreiding in de inhoud (1) van de vereiste werkzaamheden en beroepsproducten voor de oriëntaties Assurance, Accountancy-MKB en Accountancy-Finance en (2) van de toetsproducten en examens.
- Het toetsmodel geeft de toetsvormen weer die worden gebruikt om het gewenste (eind)niveau van de eindtermen te toetsen. Verder wordt ook de keus en inzet van de verschillende toetsvormen onderbouwd waarbij een mix wordt gehanteerd van algemeen gebruikte toets- en beoordelingsvormen die aansluiten bij het gewenste beheersingsniveau van de eindtermen.

3.5 Toetsproducten

- De RPO stelt richtlijnen en normering op voor de toetsproducten van de praktijkopleiding die aansluiten bij de betreffende oriëntatie van de praktijkopleiding voor het behalen van het gewenste (eind)niveau van de eindtermen.
 - De RPO borgt dat de toetsproducten voldoen aan de volgende, algemeen geaccepteerde kwaliteitscriteria: validiteit, betrouwbaarheid, bruikbaarheid, objectiviteit, transparantie, feedback.
- De toetsproducten, de uitwerking, beoordeling en correcties daarvan worden ten minste vier jaar schriftelijk vastgelegd en gearchiveerd.
- De praktijkopleiding wordt afgerond met een geïntegreerd slotexamen. Voor deelname aan het slotexamen geldt dat de kandidaat het theoretisch getuigschrift heeft behaald en het praktijkdeel van de opleiding heeft afgerond.
- De RPO heeft de geldigheidsduur van de resultaten van de toetsproducten voor de praktijkopleiding geregeld en wel zodanig dat de praktijkopleiding inclusief het geïntegreerd slotexamen binnen zeven jaar is afgerond. De RPO is daarbij verantwoordelijk voor de borging van de actualiteit van de theoretische kennis van een trainee.
- Nadere richtlijnen voor het geïntegreerd slotexamen worden opgenomen in de beleidsrichtlijn toetsing voor het geïntegreerd slotexamen.

4. Begrippenlijst

- **Eindniveau:** De eindtermen worden beheerst op het niveau zoals is vastgesteld door CEA en gepubliceerd in de Staatscourant.
- **Formatieve toetsing:** Toetsing gericht op de ontwikkeling van de student of trainee door feedback en beoordeling.
- **Schriftelijk:** Een toetsproduct waarbij de student of trainee door te schrijven aan een opdracht en/of vraag voldoet, daaronder vallen o.m. toetsen met open en/of gesloten vragen, uitwerken van een casus/opdracht en het maken van een paper/essay/scriptie, al dan niet gevolgd door een mondelinge presentatie/toelichting. De schriftelijke handeling kan digitaal of op papier gebeuren.
- **Summatieve toetsing:** Toetsing gericht op het vaststellen of een student of trainee wel of niet heeft voldaan aan bepaalde eindtermen op een bepaald niveau.
- **Toetsmodel:** Een overzicht dat beschrijft met welke toets- en beroepsproducten, wanneer en op welk niveau de realisatie van elke eindterm wordt vastgesteld gedurende de opleiding.
- **Vierogenprincipe:** een vorm van beoordeling van afgenomen toetsproducten, waarbij op een systematische en zorgvuldige wijze twee of meer personen vaststellen of aan de norm is voldaan. Het vier-ogen principe kan op verschillende manieren worden toegepast. De opleiding bepaalt afhankelijk van de (interne) risico's en de specifieke situatie op welke manier dit gebeurt en legt dit in haar toetsbeleid vast. Bij voorkeur wordt het vier-ogen principe integraal toegepast al dan niet met een bepaalde bandbreedte (qua toetsresultaten), maar er zijn ook andere toepassingen denkbaar in samenwerking (bij landelijk afgenomen toetsen) of daarmee vergelijkbare situaties. Hieronder worden een aantal voorbeelden gegeven:
 - Minimaal twee examinatoren beoordelen (gelijktijdig of volgtijdelijk) de examenuitwerkingen van kandidaten, al dan niet met toepassing van een bepaalde bandbreedte. Dit wordt te allen tijde toegepast bij mondelinge toetsen.
 - Een systeem (al dan niet in samenwerking met verschillende opleidingen) waarbij selectief de examenuitwerkingen van kandidaten door minimaal twee examinatoren worden beoordeeld. De selectie kan plaats vinden op basis van een statistische steekproef of kritische deelwaarneming. De kritische deelwaarneming is gebaseerd op een zorgvuldige en grondige analyse van de te beoordelen examenuitwerkingen, zoals een risicoanalyse en/of cijferanalyse.